

Yiddish 101 - Fall 2024 MTWR
3:30-4:30

Today's Lecture:

- ~ A Short Story
- ~ A Brief Historical Introduction
- ~ Yiddish as a National Language
 - ~ A video: *Yidl mitn Fidl*
 - ~ *Secular Language*

Walt Whitman, *Leaves of Grass* [bletele graz]. English translation by L. Miller. New York: Kooperativer Folks Farlang. 1940. In Yiddish.

Yiddish 101 - Fall 2024 MTWR
3:30-4:30

Yitskhok Leybush Peretz. “The Baal Shem Tov Makes a Shidekh.”

Shmuel and Treyne are merchants. They have no children. Sometime they invite a man who walks by to stay at their house. The neighbors tell them that this is the Baal Shem Tov, and that they can make a wish. Shmuel doesn't want to bother his guest, but finally asks for a son. The Baal Shem Tov tells them that they would have to give up their financial success to have a son and they agree. Shmuel's wooden logs wash down the stream and he loses all his money. When their son, David, reaches marrying age, he becomes mute. The Baal Shem Tov tells Shmuel to go to a place where no one had heard of him.

Yitskhok Leybush Peretz. *Dertseylungen*. London: Menorah. 1925.

Yiddish 101 - Fall 2024 MTWR
3:30-4:30

Yitskhok Leybush Peretz. “The Baal Shem Tov
Makes a Shidekh.”

Shmuel reaches a rich Jewish German family with a sick daughter who needed to marry. They return to the Baal Shem Tov and the son and daughter become engaged. The German Jew, who became rich when he found a large quantity of wooden logs that washed down the river, gives all his money as a dowry for his daughter, and the two families live happily ever after.

Yitskhok Leybush Peretz. *Dertseylungen*. London:
Menorah. 1925.

Mendele Mokher Sforim stamp. Released by the Israeli Post Office in 1996.

A Brief Historical background

The Middle ages

1272 the Worms Mahzor

1382 Cambridge Manuscript

1541 Bovo d'Antona: *Bovo Bokh*

1645-1724 Glikl fun Hemlin

18th Century/19th Century –

Enlightenment/Bourgeois

Rabbi Nahman of Braslev

Ayzek Meir Dik

Shlomo Etinger: *Serkele*.

Modernism

1864 Dos Kleyne Mentshelekh

1908 Czernowitz Conference (Esther Frumkin)

Grandfather, Son and Grandson

1836-1917 Sholom Abromovits

1851-1915 Y.L. Peretz

1859 1916 Sholom Rabinovits

Yiddish as a National Language

In 1832 Max Weinreich wrote about Yiddish diction: “Now is the time to draw clear lines, with every possible emblem of a national border; and most importantly: with strict border security.

Already in 1908 a scandal breaks out during the Czernowitz Conference, when Esther Frumkin, the representative of the Jewish Labor Bund, advocates Yiddish as a national language. She claims that Yiddish is the language of most Jews, while Hebrew serves an intellectual and economic elite. Finally both languages are declared “national languages” of the Jewish people.

Yiddish 101 - Fall 2024 MTWR
3:30-4:30

Yosef Grin and Yan-Novina-Perzivilsky (Dirs.). *Yiddl Mitn Fidl*. Starring Moli Pikh. Green Films. 1936.

Yiddish 101 - Fall 2024 MTWR
3:30-4:30

Secular Language

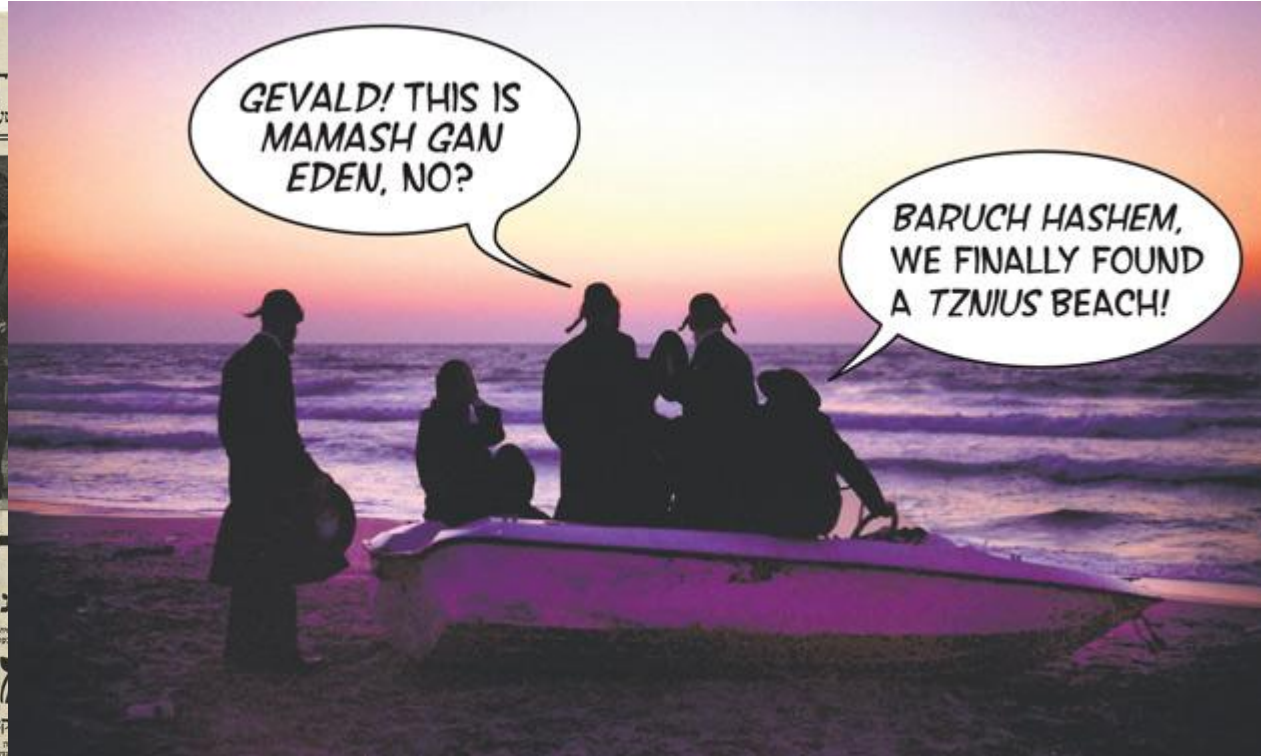
~ Today Yiddish is associated with religious culture (mainly Hasidic), as many Yiddish speakers are part of ultra-orthodox communities in New York and Jerusalem.

1904. Bertha Kalish as Hamlet (Inspired by Sarah Bernhardt)

Yiddish 101 - Fall 2024 MTWR
3:30-4:30

Secular Language

ities

1904. Bertha Kalish as Hamlet (Inspired by Sarah Bernhardt)

February 25th, 2011

ENGLISH Photo Gallery Store אַבאַנעמענט ראַדיאָ וועגן אונדז הויפט־זייט

25טער פעברואַר, 2011

Radio Program

ANNOUNCEMENT ♦ ווידעאָ־אַנאַנס

יעווגעני קיסין ליינט מוסטערן פֿון ייִדישער פּאָעזיע אין זײַן
!קוק דעם אָנאַנס CD נײַעם
New CD featuring Evgeny Kissin reciting yiddish
poetry. Watch the video!

February 25th, 2011
פֿון רעדאַקציע

דיקטאַטאָרן ווערן נישט פֿאַרפֿאַלן

די לעצטע געשעענישן אין מיטעלן מיזרח האָבן פּלוצעם אַנטדעקט פֿאַר דער וועלט, אַז אין יענעם טייל האָט במשך פֿון צענדליקער יאָרן אויסגערייפֿט אַ מפה, וואָס קיינער — נישט די דיקטאַטאָרישע פֿירער פֿון די לענדער און נישט די פֿרײַע וועלט — האָבן זי נישט געוואָלט באַמערקן. אַלע זײַנען פֿאַרבלענדט פֿון דער בעלמע אין זייערע אויגן, וואָס הייסט, ישראל־פּאַלעסטינער קאָנפֿליקט. אַזאַ קורצזיכטיקע, הינערפּלעטנדיקע פּאַליטיק האָט געלוינט סײַ די דיקטאַטאָרן אַנצוהאַלטן זייער מאַכט, און סײַ די דעמאָקראַטישע מערבֿ־דיקע רעגירונגען צו האָבן מיט אַזאַ מאַכט פֿרײַנדלעכע באַצײונגען.

לייענט ווייטער | לאַזט איבער אַ קאָמענטאַר | אַרויסדרוקן | PRINT

- פֿאַרווערטס
- ווידעאָ
- ייִדיש־וועלט
- פּובליציסטיק
- נײַעס
- קהילה־לעבן
- פּערזענלעכקייטן
- רעליגיע
- קולטור
- געשיכטע
- פֿאַטאָ־אַרכיוו
- משפּחה
- פֿאַרשיידנס
- בריוו פֿון לייענער
- אַנאַנסן
- אַבאַנעמענט

1904. Bertha Kalish as Hamlet (Inspired by Sarah Bernhardt)

February 25th, 2011

ENGLISH Photo Gallery Store אַבאַנעמענט ראַדיאָ וועגן אונדז הויפט־זייט

25טער פעברואַר, 2011

Radio Program

ANNOUNCEMENT ♦ ווידעאָ־אַנאַנס

יעווגעני קיסין לייענט מוסטערן פֿון יידישער פּאָעזיע אין זיין
לקוק דעם אַנאַנס CD נייעם
New CD featuring Evgeny Kissin reciting yiddish
poetry. Watch the video!

February 25th, 2011

פֿון רעדאַקציע

דיקטאַטאָרן ווערן נישט פֿאַרפֿאלן

די לעצטע געשעענישן אין מיטעלן מיזרח האָבן פּלוצעם אַנטדעקט פֿאַר דער וועלט, אַז אין יענעם טייל האָט במשך פֿון צענדליקער יאָרן אויסגעריפֿט אַ מכה, וואָס קיינער — נישט די דיקטאַטאָרישע פֿירער פֿון די לענדער און נישט די פֿרײַע וועלט — האָבן זי נישט געוואָלט באַמערקן. אַלע זײַנען פֿאַרבלענדט פֿון דער בעלמע אין זייערע אויגן, וואָס הייסט, ישראלי־פּאַלעסטינער קאָנפֿליקט. אַזאַ קורצזיכטיקע, הינערפּלעטנדיקע פּאַליטיק האָט געלוינט סײַ די דיקטאַטאָרן אַנצוהאַלטן זייער מאַכט, און סײַ די דעמאָקראַטישע מערבֿדיקע רעגירונגען צו האָבן מיט אַזאַ מאַכט פֿרײַנדלעכע באַצײונגען.

דריסדוקן PRINT

לאַזט איבער אַ קאָמענטאַר

לייענט ווייטער

- פֿאַרווערטס
- ווידעאָ
- ייִדיש־וועלט
- פּובליציסטיק
- נייעס
- קהילה־לעבן
- פּערזענלעכקייטן
- רעליגיע
- קולטור
- געשיכטע
- פֿאַטאָגראַפֿיע
- משפּחה
- פֿאַרשיידנס
- בריוו פֿון לייענער
- אַנאַנסן
- אַבאַנעמענט

1904. Bertha Kalish as Hamlet (Inspired by Sarah Bernhardt)